

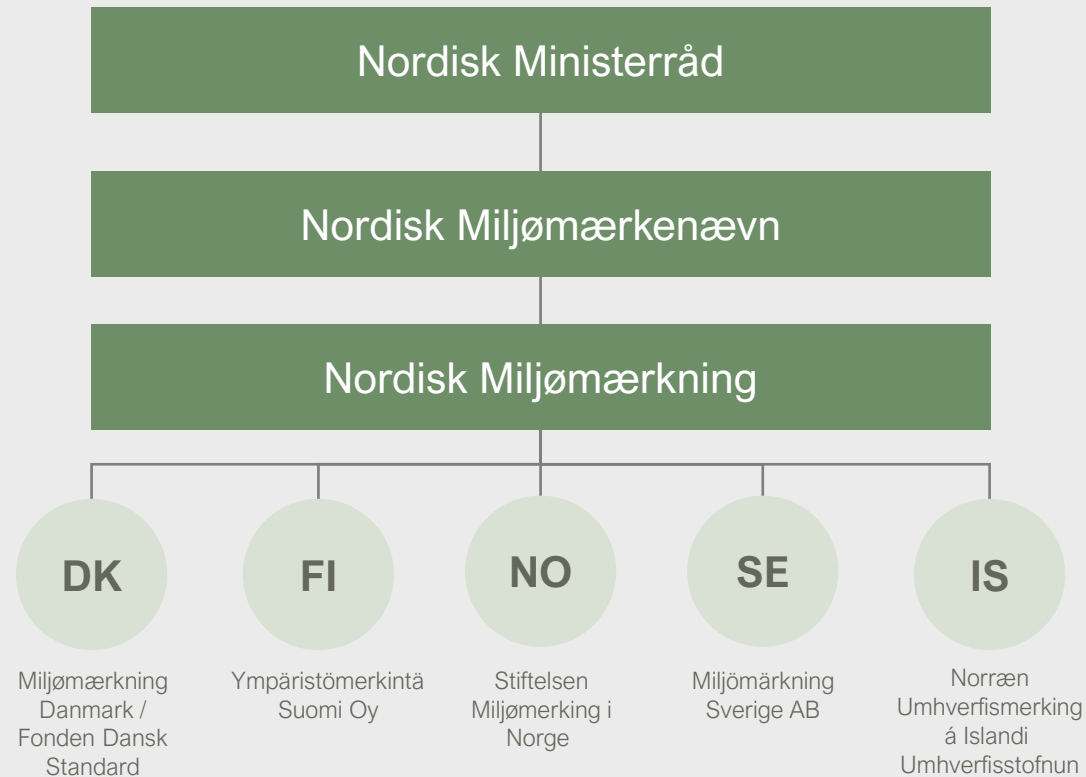
Svanemærket Drift

Bjørn-Erik Kölsch
bek@ecolabel.dk
61928233

Hvad kan jeg bruge et Svanemærke til?

- RAPPORTERINGSKRAV: ESG, CSRD, TAXONOMY, LOVGIVNING, EU OSV...
- MARKEDSFØRING: KUNDER, KENSKABSGRAD, 'LOGO', SAMARBEJDER OG FORBRUGEROMBUDSMANDEN
- STRUKTUREINGSVÆRKTØJ TIL AT ARBEJDE MED BÆREDYGTIGHEDSMÅL
- MILJØ- OG KLIMAGEVINSTER

Nordisk organisation

Svanemærket

- Officielle nordiske miljømærke – etableret 1989, som en guide til mere miljømæssig bæredygtig produktion og forbrug
- Mission: at gøre det enkelt at vælge blandt de miljømæssigt bedste produkter
- I dag blandt verdens skrappeste og mest ambitiøse miljømærker
- Baseret på et livscyklusperspektiv – og krav er unikke for hver produktgruppe
- Kravene justeres løbende, og virksomheder skal re-certificere deres produkter/services for at kunne fortsætte med at bruge mærket

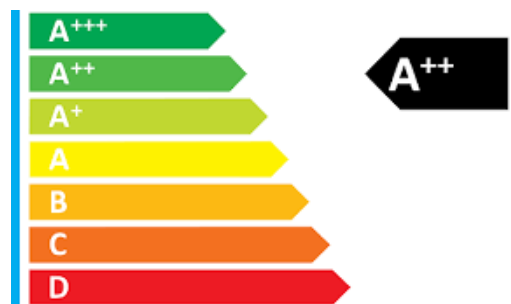
Svanemærket

- Svanemærket har 56 produktgrupper
- Som fx rengøringservice, genopladelige batterier, legetøj, toner-kassetter, rengøringsprodukter med mikrofiber, vaskehaller, rens af væskeskadet elektrisk, tømidler osv....
- Renovering, nybyg og drift
 - Bygge- og facadeplader, lister og paneler
 - Gulve
 - Indendørs malinger og lak
 - Kemiske byggeprodukter (fuger fx)
 - Særligt holdbart træ
 - Vinduer og yderdører

Svanemærket

- Type 1 miljømærke, ISO14024
- Frivilligt mærke
- Baseret på livscyklustankegangen
- Helheds- og høje miljøkrav
- Udvikler krav i fuld åbenhed
- Kravene skærpes regelmæssigt
- 3. parts uafhængig certificering

Officielle mærker i Danmark

- Her ses de officielle "grønne" mærker i Danmark angivet af Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Her af er bare to livscyklusbaserede miljømærker

Forbrugerombudsmandens vejledning:

- Produkter med officielle miljømærker som Svanemærket og EU-Blomsten må markedsføre sig med generelle miljøudsagn som fx "mindre miljøbelastende" eller "bedre for miljøet"
- Alternativt skal det kunne dokumenteres, at produktet generelt belaster miljøet væsentligt mindre end tilsvarende produkter

Højt kendskab og troværdighed

93% af danskerne kender Svanemærket¹

67% af danskerne har tillid til Svanemærket²

66% af danskerne ser efter Svanemærket, når de vælger varer²

1) YouGov jan. 2023

2) Nordic Consumer Sustainability Index by Nordic Swan Ecolabel, IPSOS 2022, ser af og til, ofte eller altid efter Svanemærket, når de vælger varer.

Livscyklus perspektiv

Hvilke bygninger kan få licens?

- Huse og lejlighedsejendomme
- Bygninger til daginstitutioner og skoler/uddannelsesbygninger
- Kontorer
- Plejeboliger og bosteder
- Bygninger til sundhedscentre og klinikker, der huser sundhedskonsultationer
- Kommercielle områder, såsom caféer, frisører, tøjbutikker, supermarkeder osv., der er integreret i en af bygningstyperne 1-5. De kommercielle områder må maksimalt udgøre 25 % af bygningens samlede areal
- Midlertidige konstruktioner som moduler, pavilloner eller annekser klassificeret som bygningstyperne 1-5.

Hvilke bygninger kan IKKE få licens?

- Huse og lejlighedsejendomme med decentrale varmeløsning, eller decentralventilation
- Feriehuse/ sommerhuse
- Sportshaller
- Hoteller og konferencecentre
- Butikker
- Fabrikker/ industrielle bygninger

Oversigt over krav

- Obligatoriske krav = Transparens
 - Alle krav og kravniveauer er offentligt tilgængelige
 - Offentlig høring på alle krav
 - Dækker hele livscyklus

Fokus områder

Energi

Vand

Materialer

Klimaforandringer

Genanvendelse, genbrug
og affaldshåndtering

Generelle krav

Indeklima

Udearealer og
biodiversitet

Management

Krav (38 obligatoriske krav)

Generelle krav (3)

- O1. Beskrivelse af virksomheden
- O2. Generel information om bygningen
- O3. Årlig opfølgning

Management (4)

- O4. Vedligeholdelsesplan
- O5. Uddannelse af medarbejdere
- O6. Oplysninger til brugerne/lejerne
- O7. Brugerklager og fejlrapporter

Energibehov (5)

- O8. Energihandlingsplan
- O9. Energimåling
- O10. Energieffektivitet - Kontinuerlig driftsoptimering
- O11. Drifts- og vedligeholdelsesinstruktioner
- O12. Indkøb af hårde hvidevarer

Klimaændringer (2)

- O13. Risikoanalyse Klimaændringer
- O14. Tilpasning til et klima i forandring

Indeklima (8)

- O15. Fugt-, skimmel- og fugtundersøgelse
- O16. Plan for forebyggelse og håndtering af fugt, skimmelsvamp og fugt
- O17. Opgørelse over asbest og PCB
- O18. Måling af PCB-niveauer i indeluften
- O19. Luftkvalitet og ventilation - Løbende driftsoptimering
- O20. Termisk komfort - Kontinuerlig driftsoptimering
- O21. Radon
- O22. Legionella

Vand (4)

- O23. Måling af vand
- O24. Vand - Kontinuerlig driftsoptimering
- O25. Indkøb af hygiejneartikler
- O26. Vandbesparende teknologier og foranstaltninger

Genanvendelse, genbrug og affaldshåndtering (3)

- O27. Information til brugere/lejerne og mulighed for kildesortering
- O28. Fremme af reparation og genbrug for brugere/lejerne
- O29. Fremme af reparation og genbrug i forbindelse med bygningsforbedringer og lejertilpasninger

Udemiljø og biodiversitet (1)

- O30. Udendørs område

Tjenesteydelser og produkter i forbindelse med daglig drift, vedligeholdelse og bygningsforbedringer (8)

- O31. Rengøringsprodukter og -tjenester
- O32. Andre miljømærkede tjenesteydelser
- O33. Miljømærkede produkter
- O34. PVC på gulve, lofter, vægge, døre og vinduer
- O35. Kobber
- O36. Forbudte og begrænsede træarter
- O37. Træ og bambus
- O38. Indkøbsprocedurer

Krav (38 obligatoriske krav)

Generelle krav (3)

- O1. Beskrivelse af virksomheden
- O2. Generel information om bygningen
- O3. Årlig opfølgning

Management (4)

- O4. Vedligeholdelsesplan
- O5. Uddannelse af medarbejdere
- O6. Oplysninger til brugerne/lejerne
- O7. Brugerklager og fejlrapporter

Energibehov (5)

- O8. Energihandlingsplan
- O9. Energimåling
- O10. Energieffektivitet - Kontinuerlig driftsoptimering
- O11. Drifts- og vedligeholdelsesinstruktioner
- O12. Indkøb af hårde hvidevarer

Klimaændringer (2)

- O13. Risikoanalyse Klimaændringer
- O14. Tilpasning til et klima i forandring

Indeklima (8)

- O15. Fugt-, skimmel- og fugtundersøgelse
- O16. Plan for forebyggelse og håndtering af fugt, skimmelsvamp og fugt
- O17. Opgørelse over asbest og PCB
- O18. Måling af PCB-niveauer i indeluften
- O19. Luftkvalitet og ventilation - Løbende driftsoptimering
- O20. Termisk komfort - Kontinuerlig driftsoptimering
- O21. Radon
- O22. Legionella

Vand (4)

- O23. Måling af vand
- O24. Vand - Kontinuerlig driftsoptimering
- O25. Indkøb af hygiejneartikler
- O26. Vandbesparende teknologier og foranstaltninger

Genanvendelse, genbrug og affaldshåndtering (3)

- O27. Information til brugere/lejerne og mulighed for kildesortering
- O28. Fremme af reparation og genbrug for brugere/lejerne
- O29. Fremme af reparation og genbrug i forbindelse med bygningsforbedringer og lejertilpasninger

Udemiljø og biodiversitet (1)

O30. Udendørs område

Tjenesteydelser og produkter i forbindelse med daglig drift, vedligeholdelse og bygningsforbedringer (8)

- O31. Rengøringsprodukter og -tjenester
- O32. Andre miljømærkede tjenesteydelser
- O33. Miljømærkede produkter
- O34. PVC på gulve, lofter, vægge, døre og vinduer
- O35. Kobber
- O36. Forbudte og begrænsede træarter
- O37. Træ og bambus
- O38. Indkøbsprocedurer

O4 Vedligeholdelsesplan

Ansøgeren skal have en bygnings-specifik vedligeholdelsesplan. Denne skal dække mindst alle konstruktionskomponenter og installationer* angivet i Bilag 3 og rapportere i **mindst 30 år**.

Vedligeholdelsesplanen skal som minimum indeholde punkterne i afsnit A og beskrive rutinerne i afsnit B:

A. Indhold af vedligeholdelsesplanen:

- planlagte vedligeholdelsesforanstaltninger.
- udførte handlinger baseret på planlagt vedligeholdelse.
- teknisk levetid for installationer og relevante bygningsdele.
- vedligeholdelsesintervaller inklusive estimeret tid for gennemførelse.
- ansvarlig for hver opgave og handling i vedligeholdelsesplanen.

O4 Vedligeholdelsesplan

Ansøgeren skal have en bygnings-specifik vedligeholdelsesplan. Denne skal dække mindst alle konstruktionskomponenter og installationer* angivet i Bilag 3 og rapportere i mindst 30 år.

Vedligeholdelsesplanen skal som minimum indeholde punkterne i afsnit A og beskrive rutinerne i afsnit B:

B. Rutiner:

- Der skal være rutiner for regelmæssig opfølgning på de planlagte handlinger i vedligeholdelsesplanen, mindst én gang om året.
 - Vedligeholdelsesplanen skal opdateres regelmæssigt, mindst én gang om året.
 - Der skal være angivet en faglig rolle, som er ansvarlig for indholdet og opdateringerne vedrørende vedligeholdelsesplanen.
-
- ☒ Vedligeholdelsesplan, der omfatter det beskrevne indhold ovenfor, for alle konstruktioner og installationer i bilag 3
 - ☒ Ansvarlig person for indholdet og opdateringerne af vedligeholdelsesplanen.
 - ☒ Rutiner for opdatering af vedligeholdelsesplanen.
 - ☒ Årligt kopi af journalisering af aktiviteter fra vedligeholdelsesplanen for det sidste år, se krav O3.

O5 Uddannelse af ansatte

Licenshaveren skal have en procedure, der sikrer, at medarbejdere, som deltager i den daglige drift og ledelse af bygningen, gennemgår træning i de miljøpraksisser, der er forbundet med bygningen. Træningen skal som minimum omfatte:

- Information om, hvad en bygning med Svanemærket betyder.
- Bygningens miljøpåvirkning i brugsfasen.
- Hvad medarbejderne kan og skal gøre for at bidrage til de miljøpraksisser, der er knyttet til Svanemærket i hver bygning.
- Detaljeret information om specifikke krav knyttet til denne certificering.

Træningen skal finde sted senest to måneder efter erhvervelse af Svanemærket. Nye medarbejdere skal modtage den nødvendige træning inden for to måneder.

Herunder underleverandører, der deltager i den daglige drift og drift af bygningen.

- ☒ Proceduren for uddannelse, der viser, hvordan medarbejderne uddannes, i overensstemmelse med kravet.
- ☒ Procedure, der sikrer uddannelse af alle nye medarbejdere.

Energi

O8 Energiaktionsplan

Bygningen skal overholde afsnit **A** og enten **B1** eller **B2**.

Afsnit A

Bygningen skal som **minimum** opfylde energiklassen fra Tabel 2, i henhold til energierklæringen for bygninger omfattet af Bygningers Energieffektivitet-Direktivet.

Land	Energi ­ klasse
Sverige	E
Finland	E
Danmark	D
Norge	E

O8 Energiaktionsplan

Bygningen skal overholde afsnit A og enten B1 eller B2.

Afsnit B1

Bygningen skal som minimum opfylde energiklassen fra Tabel 3, i henhold til energierklæringen for bygninger omfattet af Bygningers Energieffektivitet-Direktivet.

Land	Energi ­ klasse
Sverige	C
Finland	C
Danmark	B
Norge	C

O8 Energiaktionsplan

Bygningen skal overholde afsnit A og enten B1 eller B2.

Afsnit B2

- 1.En energi-gennemgang skal udføres gennem et certificeret energistyringssystem som EN 16247-2:2022 eller lignende. Energi-gennemgangen skal udføres af en akkrediteret uafhængig ekspert med mindst 5 års erfaring (akkreditering kan også være relateret til virksomheden).
- 2.Baseret på energi-gennemgangen skal bygningen reducere energiforbruget i henhold til Tabel 4 senest 3 år efter udstedelsen af Svanemærket.
- 3.Reduktionen skal verificeres gennem en energiaktionsplan baseret på energi-gennemgangen.
- 4.De løbende forbedringsmål og -mål vedrørende reduktion af energiforbruget skal rapporteres årligt efter opfyldelsen af kravet. Fremskridtene med foranstaltningerne vil blive evalueret årligt i henhold til O3. Ansøgere, der ikke implementerer og/eller ikke viser fremskridt med de planlagte foranstaltninger, vil miste deres licens.

Afsnit B2

Country**** and energy class		Reduced energy consumption based on an energy audit*****
Sweden	At least C	Fulfil section B1
	D	10 %
	E	20 %
	F, G	N/A
Finland	At least C	Fulfil section B1
	D	10 %
	E	20 %
	F, G	N/A
Denmark	At least B	Fulfil section B1
	C	10 %
	D	20 %
	E, F, G	N/A
Norway	At least C	Fulfil section B1
	D	10 %
	E	20 %
	F, G	N/A

O13 Risikovurderinger på baggrund af klimaforandringer

En klimarisiko- og sårbarhedsanalyse af bygningen og ejendommen skal udføres, inklusive følgende dele A)-C):

A) Risikoanalyse (Eksponering):

- Screening af hvilke fysiske klimarisici, både geografisk og i bygningens nærhed, der kan påvirke bygningens ydeevne i dens forventede levetid (minimum 50 år).
- Alle risici i tabel 8 skal vurderes.
- Metoder og kilder, der er brugt til at udføre kortlægningen af potentielle klimarisici, skal præsenteres.

	Temperatur relateret	Vind-relaterede	Vandrelateret	Fast masserelateret
Kronisk	Ændring af temperatur (luft, ferskvand, havvand)	Ændrede vindmønstre	Ændrede nedbørsmønstre og -typer (regn, hagl, sne/is)	Kysterosion
	Varmestress		Nedbør eller hydrologisk variabilitet	Jordbundsforringelse
	Temperaturvariation		Forsuring af havene	Jorderosion
	Optøning af permafrost		Indtrængen af saltvand	Jordflytning
			Havstigning	
			Vandmangel	
Akut	Hedebølge	Cyklon, orkan, tyfon	Tørke	Lavine
	Kold bølge/frost	Storm (herunder snestorme, støv og sandstorme)	Kraftig nedbør (regn, hagl, sne/is)	Jordskred
	Wildfire	Tornado	Oversvømmelse (kystnær, flodbred, pluvial, grundvand)	Nedsynkning
			Gletsjersøudbrud	

A polar bear is shown in profile, standing on a small, thin ice floe. The bear is looking towards the right. The surrounding water is dark blue with many other ice floes of various sizes. The sky is a pale, overcast blue.

O13 Risikovurderinger på baggrund af klimaforandringer

En klimarisiko- og sårbarhedsanalyse af bygningen og ejendommen skal udføres, inklusive følgende dele A)-C):

B) Sårbarhedsanalyse (Sårbarhed):

- En analyse af de specifikke bygningers evne til at modstå identificerede klimatrusler skal udføres.
- En beskrivelse af, hvordan brugerne/lejerne påvirkes, for eksempel følsomhed over for hvedebølger, skal præsenteres.
- Metoder, der er anvendt til at vurdere sårbarheden, skal præsenteres.

O13 Risikovurderinger på baggrund af klimaforandringer

C) Liste over nødvendige klimatilpasningsforanstaltninger (Handlinger):

- En liste over klimatilpasningsforanstaltninger skal præsenteres. Mindst én klimatilpasningsforanstaltning for hver enkelt væsentlig identificeret fysisk klimarisiko skal præsenteres.
- Det skal tydeligt beskrives, hvordan foranstaltningerne bidrager til at reducere de relevante klimarisici for den specifikke ejendom.
- Hver risiko uden en foreslået foranstaltning skal have en forklaring, der beskriver, hvorfor der ikke er behov for en specifik foranstaltning.
- Metoder, der er anvendt til at vurdere nødvendige klimatilpasningsforanstaltninger, skal præsenteres.
- Tilpasningsforanstaltningerne skal desuden:
 - Ikke negativt påvirke tilpasningsindsatsen eller modstandskraften over for fysiske klimarisici for andre mennesker, naturen, kulturarv, ejendom eller andre økonomiske aktiviteter.
 - Fremme naturbaserede løsninger eller, i det omfang det er muligt, basere sig på blå eller grøn infrastruktur.
 - Være i overensstemmelse med lokale, sektorspecifikke, regionale eller nationale strategier og planer.

O14 Tilpasning til klimaforandringer

Baseret på kravet “O13 Risikoplananalyse for klimaforandringer” skal ansøgeren sikre opfyldelsen af følgende punkter:

A: Vedligeholdelsesplan

- Identificerede klimatilpasningsforanstaltninger skal implementeres i vedligeholdelsesplanen.

B: Rutiner

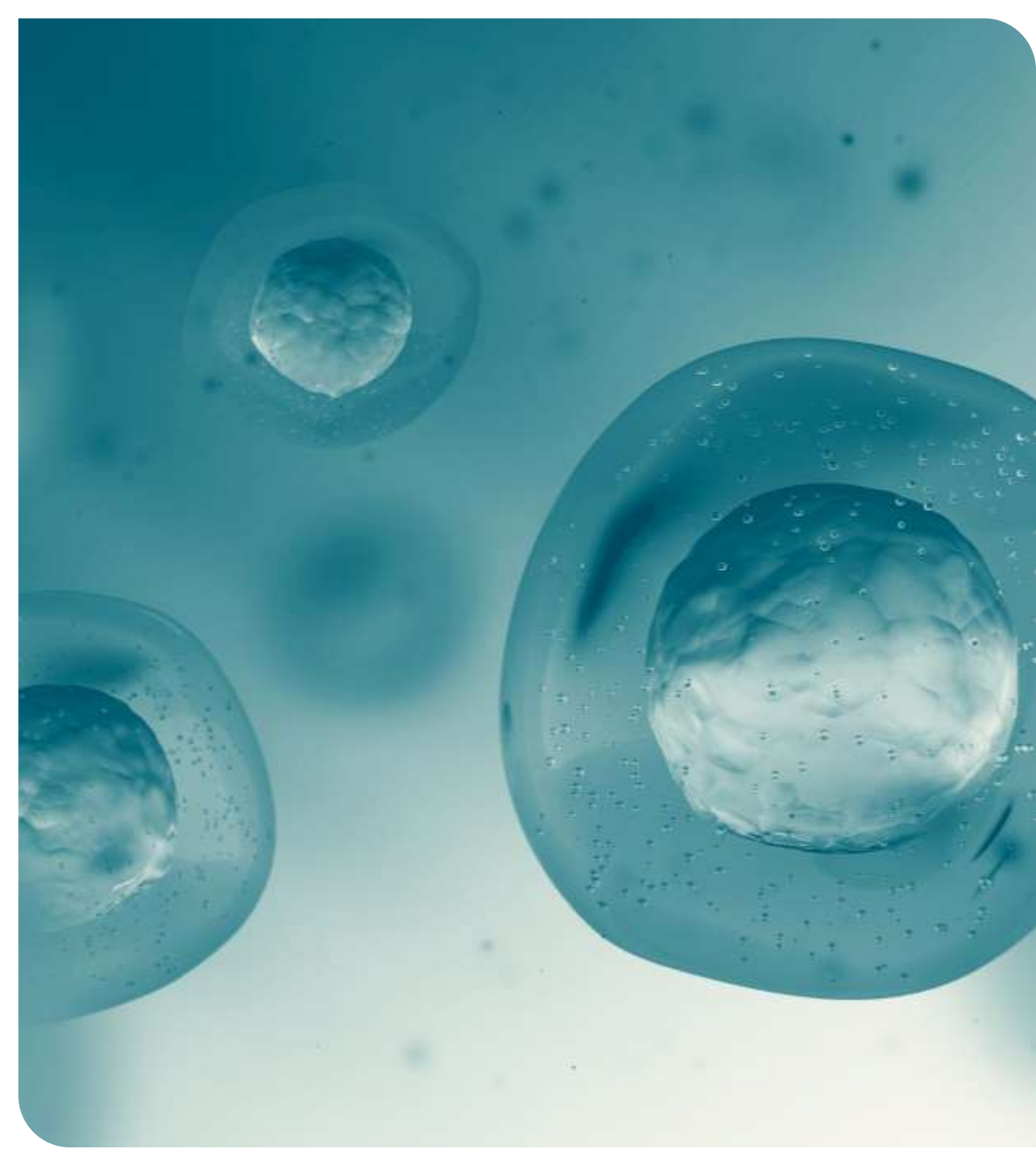
- Rutiner for implementering af klimatilpasningsforanstaltninger mindst i forbindelse med vedligeholdelse, renovering og ombygning.*
- Rutiner for gennemgang af klimatilpasningsforanstaltninger hvert femte år og eventuelt revidere foranstaltningerne.

** Dokumentation kan for eksempel inkluderes i vedligeholdelsesplanen, i designinstruktioner og i systematisk driftskontrol.*

Hvis ny lovgivning træder i kraft i løbet af kriteriernes gyldighedsperiode, vil Nordisk Miljømærkning vurdere kravet, og en justering kan blive implementeret.

Indeklima

A close-up, macro photograph of several water droplets on a light-colored, textured surface. The droplets are in various stages of formation, with some showing a distinct crown-like shape at the point of contact. The lighting is soft, creating gentle highlights and shadows that emphasize the spherical and irregular shapes of the water. The background is a blurred, light blue-grey, suggesting a clean, possibly glass or plastic, surface.

O15 Undersøgelse af damp, skimmel og fugt

Bygningen skal have gennemgået en undersøgelse for at vurdere fugtskader, svampevækst, tørre rådsvamp, lugte og vandskader.

Fugtundersøgelsen skal udføres af en **ekspert** og skal mindst omfatte følgende:

- Fundament og terrassebjælker.
- Kælder vægge eller tilsvarende.
- Bygningens klimaskærm (inklusive tag).
- Fugtfølsomme elementer indendørs og udendørs.
- Tekniske installationer.
- Indvendige overflader i rum, der er udsat for fugt (vådrum, køkkener, brusere og vaskerum).

Undersøgelsen kan udføres visuelt og ikke-destruktivt, og den må ikke være ældre end 2 år på ansøgningstidspunktet.

- ☒ Rapport med status for bygningen i fugtrelaterede risici, herunder alle de oplysninger, der er beskrevet i punkterne.
- ☒ Den sagkyndiges CV, der dokumenterer relevant kompetence

O16 Plan for forebyggelse og håndtering af damp, skimmel og fugt

Ansøgeren skal opfylde sektionerne A og B og sikre viden og rutiner for at forebygge og afhjælpe fugtskader i bygningen.

A. Rutiner for fugtforebyggelse: Der skal være rutiner for fugtforebyggelse, som mindst omfatter følgende:

- En professionel rolle, der er ansvarlig for at sikre kontrol og justering af rutinerne.
- Beskrivelse af den regelmæssige inspektion af potentielle fugtskader.
 - Type af kontrol og visuelle tjek, f.eks. visuelle tjek i tabel 9.
 - Kontrollerede områder.

Visuel fugtkontrol

Synlige fugtpletter eller fugtskader

Saltudslæt

Misfarvning

Bobler eller hævelse i gulve og på tapet

Kondens på indersiden af vinduet

Tilstedeværelse af en muggen lugt

Vand i røraksler

O16 Plan for forebyggelse og håndtering af damp, skimmel og fugt

Ansøgeren skal opfylde sektionerne A og B og sikre viden og rutiner for at forebygge og afhjælpe fugtskader i bygningen.

A. Rutiner for fugtforebyggelse: Der skal være rutiner for fugtforebyggelse, som mindst omfatter følgende:

- En professionel rolle, der er ansvarlig for at sikre kontrol og justering af rutinerne.
- Beskrivelse af den regelmæssige inspektion af potentielle fugtskader.
 - Type af kontrol og visuelle tjek, f.eks. visuelle tjek i tabel 9.
 - Kontrollerede områder.
- Beskrivelse af kontrolfrekvensen, minimum én gang om året.
- Alle inspektioner skal dokumenteres og gemmes.

A photograph showing the hands and forearms of several people gathered around a wooden table, looking at a large architectural plan or blueprint. The scene is lit with warm, golden light, suggesting an indoor setting like a meeting room or office. The focus is on the hands pointing at the plan, which shows various lines and text.

O16 Plan for forebyggelse og håndtering af damp, skimmel og fugt

B. Rutiner for håndtering af fugt, skimmel og vandskader:
Der skal være rutiner, der beskriver de handlinger, der skal udføres, når fugt, skimmel eller vandskader opdages. Disse rutiner skal inkludere:

- Beskrivelse af det skadede område.
- Beskrivelse af problemet og en detaljeret undersøgelse.
- Beskrivelse af den valgte metode til at eliminere fugt, skimmel eller vandskade.
- Hvis skimmelbortskaffelse er nødvendig, skal arbejdet udføres i overensstemmelse med nationale retningslinjer for arbejdsmiljø og sikkerhed og udføres af en autoriseret/akkrediteret entreprenør.
- Beskrivelse af tidsplanen for udførelse af handlinger i tilfælde af opdagelse af fugtrelaterede skader.
- Beskrivelse af opfølgningsplanen og implementeringen i vedligeholdelsesplanen for at sikre, at det berørte område nu er rent og i god stand.

O17 Kortlægning med asbest og PCB

Dette krav gælder for bygninger opført før 2005.

En undersøgelse af farlige materialer skal udføres af en ekspert. Inventaret skal dække hele bygningen og mindst identificere **asbest** og **PCB**

I beboelsesejendomme skal 10 % af lejlighederne eller et repræsentativt antal kontrolleres og tages som reference afhængigt af bygningstypen. Det kan være unødvendigt besværligt og dyrt at undersøge 10% af lejlighederne, og derfor er et repræsentativt antal tilladt

Rapporten fra inventaret skal mindst omfatte:

1. Ansvarlig for rapporten.
2. Screeningmetoder for de forskellige farlige stoffer.
3. Placeringen af de mistænkte eller identificerede skadelige stoffer, inklusive beskrivelse, fotografier eller tegninger.
4. Analyse og resultater af forskellige bygningsdele og materialer (når der er foretaget prøvetagning).
5. En liste over bygningsdele og materialer, hvor farlige stoffer er påvist eller mistænkes at være til stede i bygningen, herunder mængder.

O17 Kortlægning med asbest og PCB

Dette krav gælder for bygninger opført før 2005.

En undersøgelse af farlige materialer* skal udføres af en ekspert. Inventaret skal dække hele bygningen og mindst identificere **asbest** og **PCB**

Hvis der findes skadelige stoffer:

- Vedligeholdelsesplanen skal opdateres med oplysningerne.
- Der skal etableres instruktioner for, hvordan disse bygningsdele skal håndteres under fremtidigt vedligeholdelsesarbejde og forbedringer.
- Rutiner skal være på plads, der beskriver, hvordan disse farlige byggematerialer og installationer vil blive udskiftet og håndteret i fremtiden, således at de overholder nationale grænseværdier for farligt affald.

O18 Måling af PCB-niveauer i indendørs luft

I tilfælde, hvor der er identificeret PCB, skal PCB måles i indeluften. PCB-indholdet skal være under 300 ng PCB/m³ i indeluften.

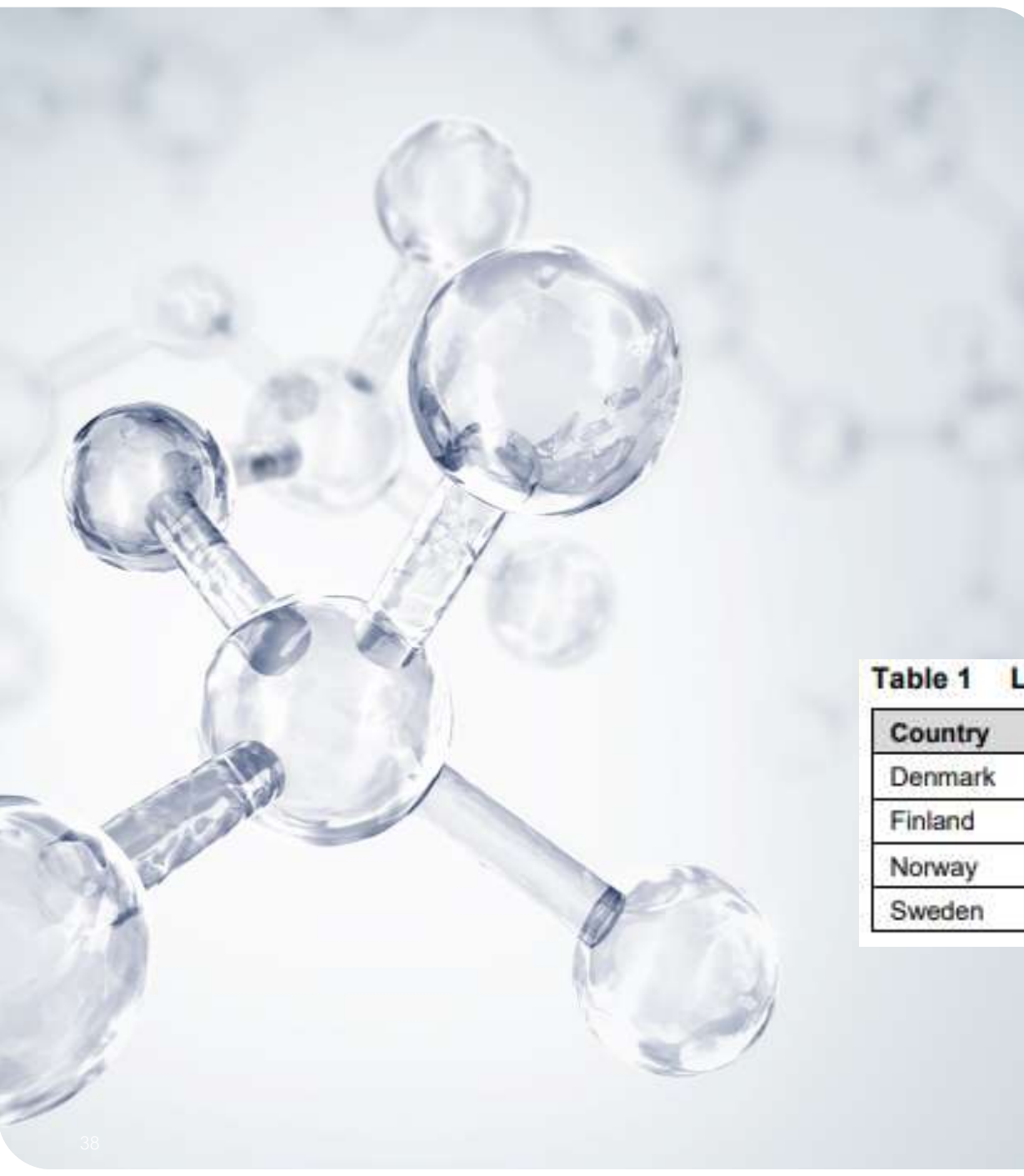
Hvis PCB-indholdet overstiger grænseværdien, skal der træffes foranstaltninger til at spore PCB-kilden og fjerne/afhjælpe den. Indeluften skal derefter testes igen for at analysere PCB-niveauer.

Målingen skal udføres i overensstemmelse med "Vejledning til måling af PCB i indeklimaet". Se

https://pcbguiden.dk/Media/637968423794975979/pcb_maalemetode.pdf

Hvis der anvendes andre forsøgsmetoder, skal metoderne verificeres af Svanemærket på forhånd.

✉ Analyserapport med angivelse af målt PCB-indhold i indeluften udtrykt som ng PCB/m³-luft

21 Radon

Risikoen for høje radonkoncentrationer i indeluften i beboelige rum skal vurderes gennem målinger.

Den årlige gennemsnitlige koncentration må ikke overstige det højeste tilladte niveau for radon i nye bygninger ifølge lovgivningen i hvert land, som angivet i Tabel 1

Table 1 Limit values for radon in the indoor air

Country	Limit value of annual average radon concentration in the indoor air
Denmark	100 Bq/m ³
Finland	200 Bq/m ³
Norway	200 Bq/m ³ , action limit 100 Bq/m ³ *
Sweden	200 Bq/m ³

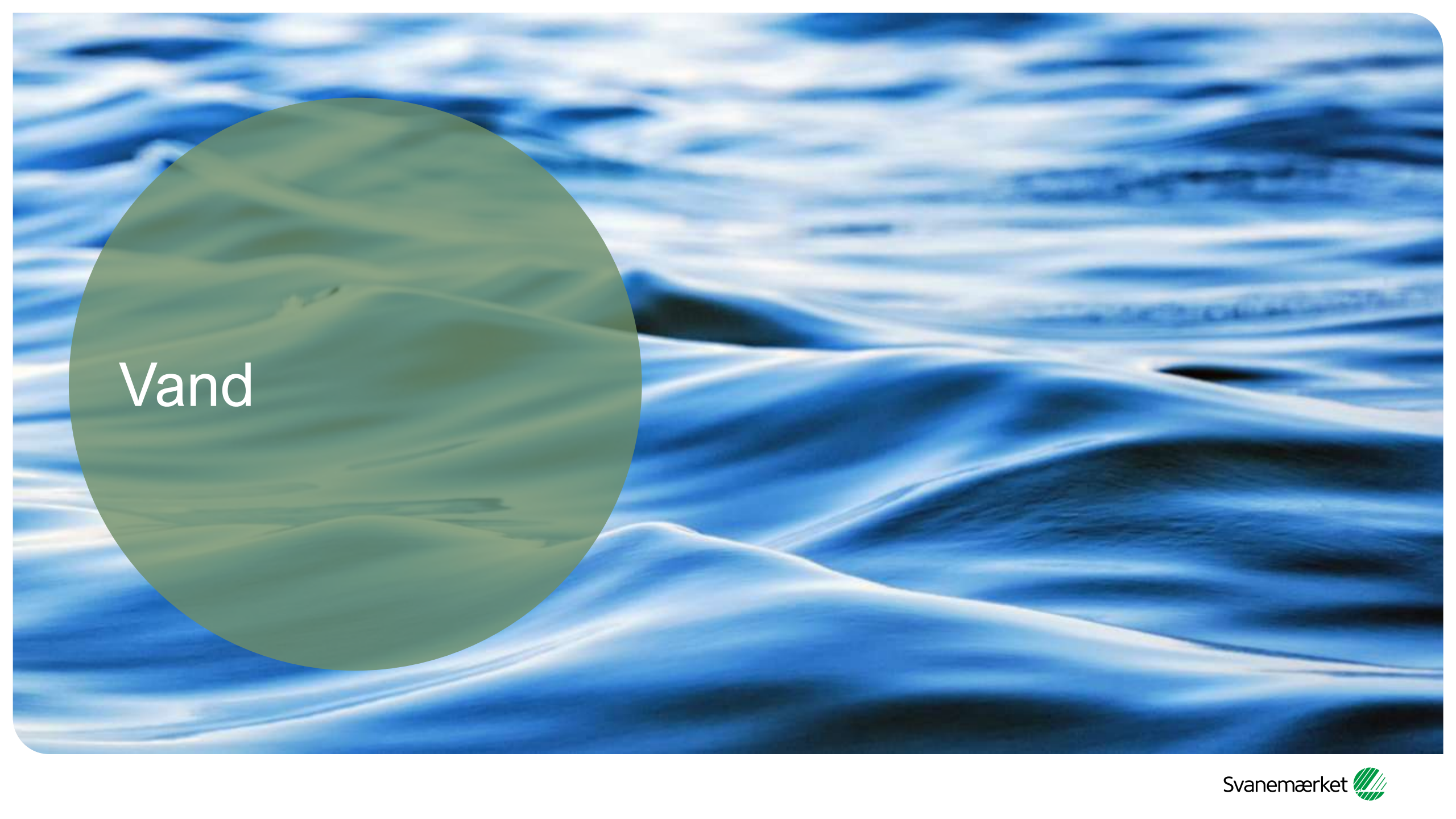
A microscopic image showing several spherical Legionella bacteria with numerous flagella (hair-like structures) extending from their surfaces. The bacteria are set against a dark blue background.

O22 Legionella

Temperaturer for varmt og koldt vand skal kontrolleres i henhold til de nationale specifikationer nedenfor.

Ansøgeren skal have klare rutiner for drift og inspektion af vandsystemet i overensstemmelse med processerne i risikovurderingen af legionella. Identificerede afvigelser skal håndteres direkte for at undgå sygdomme.

- Temperaturen i hele det private varmtvandsystem, inklusive varmtvandsrecirkulationssystemet, skal være $\geq 50^{\circ}\text{C}$.
- Temperaturen af stillestående varmt vand i vandvarmere (opbevaringscylindere eller varmevekslere) og opbevaringstanke skal kunne opvarmes til $\geq 65^{\circ}\text{C}$ i tilfælde af fundet Legionella
- ☒ Specifikation af, hvem (rollen) der er ansvarlig for at følge processerne.
- ☒ Rutiner/systemer til opfølgning og overvågning i henhold til instruktionerne

The background of the slide is a photograph of blue water with white foam from waves. A large, semi-transparent green circle is positioned on the left side of the image. Inside this circle, the word "Vand" is written in white.

Vand

O23 Vandmåling

Ansøgeren skal sikre opfyldelsen af følgende punkter:

1. Undermålere skal implementeres for hver enkelt bygning for at overvåge og spore vandforbruget.
2. En årlig rapport om vandforbrug skal udarbejdes for hver enkelt bygning i m³/år.
3. De rapporterede tal fra hver bygning skal sammenlignes med de foregående fem år.
4. Hvis vandforbruget er steget med mere end 10 % sammenlignet med de foregående år, skal der indsendes en afvigelsesanalyse, der beskriver mulige årsager til stigningen og foranstaltninger, der er truffet for at bringe vandforbruget tilbage til det tidligere niveau.

Oplysningerne skal være baseret på aflæsninger fra anlæggets egne målere. Fakturaer kan også accepteres, hvis de enkelte bygninger kan skelnes fra hinanden.

The background of the slide is a photograph of several monarch butterflies (Danaus plexippus) on purple lavender flowers. One monarch butterfly is in sharp focus in the center, perched on a flower. Other butterflies are visible in the background, some in flight and others on flowers, but they are out of focus. A large, semi-transparent green circle is overlaid on the left side of the image, containing the title text.

Udeareal og biodiversitet

O30 udearealer

Dette krav gælder for ejendomme med haver/udendørs områder.

Ansøgeren skal sikre opfyldelsen af følgende:

1. Ukrudtsmidler: Ingen kemiske ukrudtsmidler må købes eller anvendes på ukrudt på ejendommens have/udendørs område.
2. Insektmidler/Fungicider/Rodenticider/Pesticider: Alternative metoder* skal overvejes, før der benyttes insektmidler/fungicider/rodenticider/pesticider på ejendomshaven/udendørs området. Eventuel anvendelse af insektmidler/fungicider/rodenticider skal håndteres af en autoriseret fagperson.
3. Skrid- og sne-smeltningsmidler: Midler til fjernelse af is og sne skal være **miljømærkede**. Sand og grus er undtaget.

For ejendomme med haver/udendørs områder større end 1000 m² gælder følgende yderligere:

4. Fremmede invasive arter: Fremmede invasive arter fundet på ejendommen skal fjernes og kontrolleres. Sådanne arter må heller ikke plantes.
5. Funktioner af høj naturværdi: Funktioner af høj naturværdi skal beskyttes, herunder:
 - Træer, der er over 50 år gamle
 - Store træer
 - Naturlige vandløb, såsom naturlige åer og damme

Tjenester og produkter
i daglig drift,
vedligeholdelse og
bygningforbedringer

O33 Miljømærkede produkter

Dette krav gælder for køb af nye produkter. Genbrugte produkter er ikke omfattet af dette krav.

Alle følgende produktkategorier skal være miljømærkede (Nordic Swan Ecolabel eller EU Ecolabel):

- Indendørs væg-/loftsmaling
- Udendørs maling
- Klæbemidler til glasfilt og tapet
- Indendørs fyldstoffer til lofter og vægge
- Indendørs akryltætningsmidler
- Mikrodispersioner
- Linoleumsgulve
- Parketgulve
- Laminatgulve
- Trægulve
- Bordplader
- Spånplader
- Køkkener
- Køkkenmontering
- Legepladser (kun relevant for skoler/børnehaver)

O34 PVC i gulve, lofter, vægge, døre og vinduer

Dette krav gælder for nye anskaffelser/køb.

De følgende produkter må ikke indeholde klorerede plastmaterialer (f.eks. PVC):

- Døre
- Vinduer
- Indvendige overfladelag på gulve, lofter og vægge
- Karme
- Gulvlist
- Overfladevægfilm

Undtagelser:

- Karme, gulvlisten og fodlister i badeværelser, professionelle køkkener og trappeopgange
- Gulve i professionelle køkkener med gulvafløb
- Gulve i vådrum med gulvafløb i uddannelsesbygninger, plejehjem og boliger for personer med handicap
- Plastikdetaljer < 50 gram på vinduer og døre

**Dette omfatter tætningslag, vægfilm, akustisk dæmpningsskum og andre produkter, der anvendes direkte under overfladelaget.*

O36 Træsarter, der ikke må anvendes i svanemærket byggeri

Dette krav gælder for **alle træbaserede produkter, der anvendes i opførelsen af den svanemærkede bygning, supplerende bygninger og udendørsarealer**. Kravet gælder også for træbaserede produkter, der anvendes i byggeriet, men **som ikke er indbygget i bygningen**; interimstræ (støbeforme, rækværk, døre mv.)

Nordisk Miljømærknings liste over begrænsede træarter* består af jomfruelige træarter opført på:

- A. CITES (bilag I, II og III)
- B. IUCNs rødliste, kategoriseret som CR, EN og VU
- C. Regnskovsfond Norges træliste
- D. Sibirisk lærk (oprindet i skove uden for EU)

** Listen over begrænsede træarter findes på hjemmesiden:*

<https://www.nordic-ecolabel.org/declare-items/pulp-and-paper/forestry-requirements/forestry-requirements-2020/>

O38 Indkøbsprocedurer

Ansvarlig person: Virksomheden skal have én person* med hovedansvaret for indkøb af de forskellige produkter og tjenester, der er omfattet af kravene O31 til O37. Nordic Ecolabelling skal informeres, hvis den ansvarlige person ændres.

Indkøbsprocedurer:

A. Virksomheden skal have procedurer på plads for indkøb af rengøringsprodukter og -tjenester (krav O31), andre tjenester (krav O32) samt kemiske og byggematerialeprodukter (krav O33 til O37) for at sikre, at virksomheden overholder disse krav. Procedureerne skal omfatte:

- En beskrivelse af kontrolsystemet og journalføring for at sikre opfyldelsen af kravene (O31 – O37).
- Instruktioner til underleverandører, f.eks. via aftaler og kontrolplaner.
- Procedure for inspektioner ved vedligeholdelsesarbejde, forbedringer og lejerændringer for at sikre opfyldelsen af material- og kemikaliekravene (O33 – O37).

O38 Indkøbsprocedurer

Ansvarlig person: Virksomheden skal have én person* med hovedansvaret for indkøb af de forskellige produkter og tjenester, der er omfattet af kravene O31 til O37. Nordic Ecolabelling skal informeres, hvis den ansvarlige person ændres.

Indkøbsprocedurer:

B. Gælder kun, når ansvaret for anskaffelse ligger hos brugerne/lejere i stedet for licensholderne:

Ansøgeren skal udarbejde en informativ protokol, der vejleder brugerne/lejere i anskaffelse af tjenester og produkter omfattet af O31 til O37.

**Den ansvarlige person for indkøb af forskellige produkter og byggematerialer kan være den samme person, der er ansvarlig for indkøb af tjenester. De kan også være to forskellige personer.*

O3 Årlig opfølgning

For at sikre, at virksomheden overholder alle rutinebaserede krav i løbet af gyldighedsperioden for Svanemærkecertifikatet, skal virksomheden årligt indsende oplysningerne i Tabel 1.

Svanemærkningen kan inkludere en gennemgang af alle krav eller udvalgte krav.

Krav	Dokumenteres
O4	Kopi af journalføring af aktiviteter fra vedligeholdelsesplanen for det sidste år.
O8	Status for den treårige plan, med forbedringsmål og opnåede resultater for at reducere energiforbruget i henhold til Tabel 4.
O9	Årsrapport over energiforbruget
O23	Årsrapport over vandforbruget
O26	Beskrivelse og dokumentation af de vandbesparende teknologier og/eller tiltag, der er implementeret.
O33	Liste over de produkter, der er omfattet af kravet og anvendt i det forgangne år. Licensnummer, datablad, byggeproduktdeklaration/oplysninger for hvert af produkterne. Hvis produkterne er genbrugt, skal der være en bekræftelse på, at produktet er genbrugt.

Krav (38 obligatoriske krav)

Generelle krav (3)

- O1. Beskrivelse af virksomheden
- O2. Generel information om bygningen
- O3. Årlig opfølgning

Management (4)

- O4. Vedligeholdelsesplan
- O5. Uddannelse af medarbejdere
- O6. Oplysninger til brugerne/lejerne
- O7. Brugerklager og fejlrapporter

Energibehov (5)

- O8. Energihandlingsplan
- O9. Energimåling
- O10. Energieffektivitet - Kontinuerlig driftsoptimering
- O11. Drifts- og vedligeholdelsesinstruktioner
- O12. Indkøb af hårde hvidevarer

Klimaændringer (2)

- O13. Risikoanalyse Klimaændringer
- O14. Tilpasning til et klima i forandring

Indeklima (8)

- O15. Fugt-, skimmel- og fugtundersøgelse
- O16. Plan for forebyggelse og håndtering af fugt, skimmelsvamp og fugt
- O17. Opgørelse over asbest og PCB
- O18. Måling af PCB-niveauer i indeluften
- O19. Luftkvalitet og ventilation - Løbende driftsoptimering
- O20. Termisk komfort - Kontinuerlig driftsoptimering
- O21. Radon
- O22. Legionella

Vand (4)

- O23. Måling af vand
- O24. Vand - Kontinuerlig driftsoptimering
- O25. Indkøb af hygiejneartikler
- O26. Vandbesparende teknologier og foranstaltninger

Genanvendelse, genbrug og affaldshåndtering (3)

- O27. Information til brugere/lejerne og mulighed for kildesortering
- O28. Fremme af reparation og genbrug for brugere/lejerne
- O29. Fremme af reparation og genbrug i forbindelse med bygningsforbedringer og lejertilpasninger

Udemiljø og biodiversitet (1)

- O30. Udendørs område

Tjenesteydelser og produkter i forbindelse med daglig drift, vedligeholdelse og bygningsforbedringer (8)

- O31. Rengøringsprodukter og -tjenester
- O32. Andre miljømærkede tjenesteydelser
- O33. Miljømærkede produkter
- O34. PVC på gulve, lofter, vægge, døre og vinduer
- O35. Kobber
- O36. Forbudte og begrænsede træarter
- O37. Træ og bambus
- O38. Indkøbsprocedurer

Tak for nu!

Bjørn-Erik Kölsch
bek@ecolabel.dk
61928233

Læs mere om krav og priser:

<https://www.svanemaerket.dk/krav#byggeri-og-byggematerialer>

Kurser i drift, nybyg og renovering

<https://www.ds.dk/da/kurser-og-arrangementer/kurser/byggeri>

Nationalt gebyr

Gældende fra 01-01-2025 til 31-12-2025

Publiceringsdato: 14-10-2024

Ansøgningsgebyr for en ny licens* (Op til 5 bygninger ansøgt på samme tid)	6.696 €
---	----------------

Tillægsgebyr pr. ekstra bygning, hvis første ansøgning indeholder mere end 5 bygninger	669 €
--	-------

Årligt anvendelsesgebyr per land:*

Per bygning af størrelsen 0-2.500 m ²	900 €
--	--------------

Per bygning af størrelsen 2.501-5.000 m ²	1.800 €
--	----------------

Per bygning af størrelsen 5.001-10.000 m ²	2.700 €
---	----------------

Per bygning af størrelsen 10.000+ m ²	3.600 €
--	----------------

Minimumsgebyr	4.464 €
---------------	----------------

Rabat på den del af licensgebyret der overstiger følgende:

Licensgebyr mellem 50.000-80.000 €	30 % rabat
------------------------------------	-------------------

Licensgebyr mellem 80.000-100.000 €	60 % rabat
-------------------------------------	-------------------

Licensgebyr >100.000 €	80 % rabat
------------------------	-------------------